

Lord Rishabha breaking his fast with sugarcane juice after one year

26वीं महावीर जन्म कलिआणक मठाबदी
सੰਯੋਜਿਕਾ ਸਮਿਤੀ ਪੰਜਾਬ
ਕਲੱਬ ਚੈਕ, ਪੁਰਾਣਾ ਬਸ ਸਟੋਡ, ਮਹਾਵੀਰ ਸਟਰੀਟ,
ਮਾਲੇਰ ਕੋਟਲਾ - 148023 (ਸੰਗ੍ਰਹਣ)
visit us at : www.Jainworld.com
M: 90416-61800

ਨੀਤੀਸਾਰ ਸਮੁੱਚਯ (Neetisaar Samuchay)

ਮੂਲ ਲੇਖਕ : ਅਚਾਰਿਆ ਇੰਦਰਨੀਂਦੀ

ਅਨੁਵਾਦਕ :
ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਜੈਨ - ਹਵੀਦਾਰ ਜੈਨ

ਨੀਤੀਸਾਰ ਸਮੁੱਚਯ

(Neetisar Samuchay)

ਮੂਲ ਲੇਖਕ :

ਅਚਾਰਿਆ ਇੰਦਰਨੰਦੀ

ਅਨੁਵਾਦਕ :

ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਜੈਨ - ਰਵਿੰਦਰ ਜੈਨ

ਪ੍ਰਕਾਸਕ :

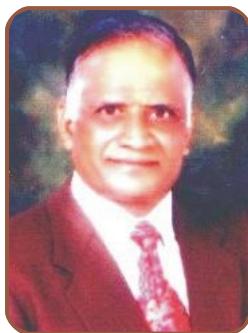
26ਵੀਂ ਮਹਾਵੀਰ ਜਨਮ ਕਲਿਆਣਕ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸੰਯੋਜਿਕਾ ਸਮਿਤੀ

ਪੰਜਾਬ

ਪੁਰਾਣਾ ਬਸ ਸਟੈਂਡ, ਕਲੱਬ ਚੌਕ, ਮਹਾਵੀਰ ਸਟਰੀਟ, ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ - 148023

www.jainworld.com

ਸਮਰਪਣ

ਧਰਮ ਭਰਾ ਸ੍ਰਮਣੋਪਾਸਕ
ਸ਼੍ਰੀ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਜੈਨ

ਨੂੰ

10 ਨਵੰਬਰ 2015

ਨੂੰ ਭੇਂਟ

- ਰਵਿੰਦਰ ਜੈਨ
ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ

ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਇੰਦਰਨੰਦੀ ਨੀਤੀਸਾਰ ਦਿਰੰਬਰ ਜੈਨ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਰੰਬਰ ਛਿਰਕੇ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਜੈਨ ਧਰਮ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਮੂਲ ਲੇਖਕ ਅਚਾਰਿਆ ਇੰਦਰਨੰਦੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੇ ਸਲੋਕ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ਾ ਦਿਰੰਬਰ ਜੈਨ ਮੁਨੀਆਂ ਦੀ ਰੋਜਾਨਾ ਨਿੱਤ ਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਨੰਦੀ ਨੇ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ, ਮੁਨੀ ਭਿਖਿਆ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਮੁਨੀ ਅਤੇ ਸਾਧਵੀਆਂ ਨੂੰ ਢੂਸਰੇ ਮੱਤਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਪੜਨਾ, ਜੈਨ ਦਿੰਗਬਰ ਅਚਾਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਰਚੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਾਰਾ ਸੰਮਤ 1799 ਵਿੱਚ ਚੇਤ ਵਦੀ 11 ਨੂੰ ਟੋਡਾ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਰ ਕੀਰਤੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਸਾਧੂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ, ਉਪਾਸਕਾ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਯੋਗ ਸਮਾਂ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਰਹਿਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਿਕਾ ਸੰਥਾਰਾ ਸਾਧਿਕਾ, ਜੈਨ ਜੋਤੀ ਉਪ-ਪ੍ਰਵਰਤਨੀ ਸਾਧਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਰਣ ਕਾਂਤਾ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖ ਉਪ-ਪ੍ਰਵਰਤਨੀ, ਸਰਲ ਆਤਮਾ ਸਾਧਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਧਾ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਉਪਕਾਰ ਅਤੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾ ਸਕਦੇ।

ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਨੋਦ ਦਰਿਆਪੁਰਕਰ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੈਨ ਵਰਲਡ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਆਪਣੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ www.jainworld.com ਵਿੱਚ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਸਥਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਇਸੇ ਉਮੀਦ ਦੇ ਨਾਲ।

ਸ਼ੁਭਚਿੰਤਕ,

ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਜੈਨ, ਰਵਿੰਦਰ ਜੈਨ

ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ।

ਨੀਤੀਸਾਰ ਸਮੁੱਚਯ

ਇੰਦਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਨੰਤਚਤੁਸ਼ਠਯ (ਅਨੰਤ ਗਿਆਨ, ਅਨੰਤ ਦਰਸ਼ਨ, ਅਨੰਤ ਚਰਿੱਤਰ, ਅਨੰਤ ਤਪ, ਅਨੰਤ ਸ਼ਕਤੀ) ਆਦਿ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਭਿੰਨ ਲੋਕ ਦੇ ਸਵਾਮੀ ਨੂੰ ਵੰਦਨਾ ਕਰਕੇ ਲੇਖਕ ਇੰਦਰਨੰਦੀ ਜੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਨਿਰਗ੍ਰੰਥ (ਜੈਨ ਸਾਧੂਆਂ) ਦੇ ਲਈ ਨੀਤੀਸਾਰ ਸਮੁੱਚਯ ਗ੍ਰੰਥ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। - 1

ਪੰਜਵੇਂ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਵੀਰ ਦਾ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਨ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸੰਘਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿੰਨੇ ਬਹਿੱਤਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। - 2

ਰਾਜਾ ਵਿਕਰਮਾਦਿੱਤ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਰੀ ਭੱਦਰਬਾਹੂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਰਜਾ ਪਾਪ ਨਾਲ ਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਕੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਵਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। - 3

ਪਰਮਾਰਥ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਸਾਧੂ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ। - 4

ਤਾਂ ਦੋਗਲੀ ਜਾਤੀ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਮਹਾਰਿਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਉਪਕਾਰ ਦੇ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੁਲ, ਗਣ, ਗੱਛ ਆਦਿ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੋ ਗਈ। - 5

ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਜੋਤਿਸ਼ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਯਤੀ ਆਦਿ ਅਰਹਤ ਬਲੀ ਨੇ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਸੰਘ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। - 6

ਉਹਨਾਂ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੰਘ ਸੰਘ, ਨੰਦੀ ਸੰਘ ਤੇ
ਮਹਾਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੈਣ ਸੰਘ ਅਤੇ ਦੇਵ ਸੰਘ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਘਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ
ਕੀਤੀ। - 7

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਘਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਪਰਾਏ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗਣ, ਗੱਛ
ਆਦਿ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੀਖਿਆ ਆਦਿ ਵਿਧੀ ਦੀ ਕਿਰਿਆ
ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। - 8

ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਾਅਦ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸ਼ਵੇਤਾਬਦੀ, ਦ੍ਰਾਵਿੰਦ੍ਰ, ਯਾਪਣੀਆਂ
ਅਤੇ ਕਾਸ਼ਟ ਸੰਘ ਹੋਏ। - 9

ਗੋਪੁੱਛਕ, ਸ਼ਵੇਤਾਬਦੀ, ਦ੍ਰਾਵਿੰਦ੍ਰ, ਯਾਪਣੀਆਂ, ਨੀਪਿੱਛ ਇਹ ਸਾਰੇ ਜੈਨ ਅਭਾਸ
(ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜੈਨ ਹਨ) ਆਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। - 10

ਇਹ ਸੰਘ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਬੁਧੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ
ਕਰਕੇ ਜਿਨੇਂਦਰ ਦੇ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਖਦੇ ਹਨ। - 11

ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਮੁਨੀ, ਸਾਧੀ, ਸ਼੍ਰਾਵਕ, ਸ਼੍ਰਾਵਿਕਾ ਇਹ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਘ
ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸੱਮਿਅਕ ਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ
ਰਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭਟਕਦਾ ਹੈ। - 12

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਘਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਯਾ, ਪ੍ਰਾਸ਼ਚਿਤ, ਸਵਾਧਿਆਇ ਅਤੇ ਯੋਗ
ਵਿਖਿਆਣ ਆਦਿ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। - 13

ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਘ (ਸਾਹੂ, ਸਾਧੀਆਂ, ਸ਼੍ਰਾਵਕ, ਸ਼੍ਰਾਵਿਕਾ) ਦੁਆਰਾ
ਸਥਾਪਿਤ ਜੈਨ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੇ, ਉਲਟੇ ਸੰਘਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਥਾਪਤ
ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਨਾ ਕਰੋ। - 14

ਜੋ ਪੰਜ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਮੂਲ ਆਚਾਰ ਦੇ ਜਾਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪ੍ਰਸੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਚਤੁਰਵਿਧੀ ਸੰਘ ਦਾ ਅਚਾਰਿਆ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। - 15

ਜੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਨਯਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਵੇਕੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਉਪਾਧਿਆਇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਨਣ ਯੋਗ ਹੈ। - 16

ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਵਿਖਿਆਨ ਆਦਿ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰਕਤ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਨੀ ਨੂੰ ਸਾਧੂ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। - 17

ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਵਾਂ ਦਾ ਜਾਣਕਾਰ, ਅਨੇਕ ਗੱਛਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਹਾਤਪੱਸਵੀ ਨੂੰ ਭੱਟਾਰਕ ਆਖਦੇ ਹਨ। - 18

ਤਤਵਾਰਥ ਸੂਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੁਆਮੀ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਕਲਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਮੁਨੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। - 19

ਖਿਮਾ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਸੀਲ (ਸ਼ਾਸਤਰ ਪੜ੍ਹਣ) ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਵੇਂ ਚੇਲੇ ਦੀ ਜਦ ਤੱਕ ਮੁੱਖ ਸ਼ੁਧੀ, ਸ਼ੁਧ-ਉਚਾਰਣ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਦ ਤੱਕ ਗੁਰੂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਚੇਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ। - 20

ਜੋ ਜੈਨ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੇ ਲਿਖਣ, ਪੜ੍ਹਣ, ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਆਦਿ ਤੋਂ ਕਮਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ ਸ਼ੁਧ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਅਚਾਰਿਆ ਦਾ ਪਦ ਦੇਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਜਨੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। - 21

ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਅਚਾਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਰਚੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਸਥਾ (ਮੰਦਿਰ ਮੂਰਤੀ ਸਥਾਪਨਾ) ਆਦਿ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਨ ਚਾਹੇ ਫਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ

ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਆਦਿ ਕੰਮਾਂ (ਮੰਦਿਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀ ਸਥਾਪਨਾ) ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਹੀ ਹੱਕ ਹੈ। - 22

ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰੇ ਸੰਘਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਾਧੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯਾਤਰਾ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੰਗਤ ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੋ। - 23

ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਧੂ, ਉਪਾਸਕ ਅਤੇ ਚੇਲੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘ ਦੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਭਗਤਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਾ ਕਰੋ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। - 24

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਦੀਖਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਿੱਖਿਆ ਮਾਰਗ ਦਾ ਚਾਲੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਦੀਖਿਆ ਹਾਸੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਆਤਮਘਾਤੀ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। - 25

ਸਾਧੂ ਅਤੇ ਉਪਾਸਿਕਾ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾ ਸੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਫੌਟੋਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਵੀ ਚਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭਟਕੇਗੀ)। - 26

ਉੱਤਮ ਮੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਧਵੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਯਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਸ਼ਟ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। - 27

ਇਕੱਲੀ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਖੁਦ ਬੋਲੇ ਅਤੇ ਨਾ ਉਸ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਜੋ ਭੋਜਨ ਸਬੰਧੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਆਖੋ। - 28

ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਉਤਪਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਤਮ ਯਤੀ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ। - 29

ਛੇ ਆਵੱਸਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਧੂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੋ। ਨਾ ਰਾਗ ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਗਾਣਾ-ਵਜਾਉਣਾ ਆਦਿ ਸਰਵਣ ਕਰੋ। - 30

ਜਿਸ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਮੁਨੀ ਦੇ ਸਮਿਅੱਕਤਵ ਅਤੇ ਸੰਯਮ ਦੀ ਹਾਨੀ ਹੋਵੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇ। - 31

ਸਾਧਵੀਆਂ, ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਅਤੇ ਘੱਟ ਬੁੱਧੀ ਵਾਲੇ ਹੇਲਿਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਿੱਧਾਂਤ ਅਤੇ ਆਚਾਰ (ਚਰਣਾਨੁਯੋਗ) ਸਬੰਧੀ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। - 32

ਵਿਰੋਧੀ ਸ੍ਰਮਣਾਂ ਦੇ ਆਚਾਰ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਵਾਚਨਾ ਆਦਿ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸਮਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਸਮਕਾਰ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਵੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। - 33

ਦੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਸਾਧਵੀ ਭਗਤੀ ਪੂਰਵਕ ਸਾਂਤ ਚਿੱਤ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਸਾਧੂ ਨੂੰ ਬੰਦਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। - 34

ਵਿਨੈਵਾਨ ਸਾਧੂਆਂ ਨੂੰ ਕਰਮ ਖਾਤਮਾ, ਸਮਾਧੀ ਆਦਿ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ-ਚਿੱਤ ਵਿਰਤੀ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਵਿਰਧੀ ਆਖ ਕੇ ਬੰਦਨਾ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। - 35

ਉੱਚ ਵਰਨ ਦੇ ਮਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਧਰਮ ਬੁੱਧੀ ਆਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੋ ਉੱਚ ਵਰਨ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਭੀਲ ਅਤੇ ਮਲੇਛਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਲਾਭ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। - 36

ਸੱਮਿਅਕ ਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਚੰਡਾਲ ਨੂੰ ਬੰਦਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁਨੀ ਪਾਪ ਖਾਤਮਾ ਹੋਵੇ ਅਜਿਹੀ ਅਸੀਸ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। - 37

ਗਾਇਕ, ਕਲਾਰ, ਡੋਟੇ ਕੰਮ ਧੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਮਾਲੀ, ਵੇਸ਼ਯਾ, ਤੇਲੀ, ਮੰਗਤਾ, ਦਾਈ, ਛੀਬਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੈਨ ਧਰਮ ਤੋਂ ਉਲਟ ਭੇਖ ਵਾਲਾ, ਸ਼ਰਾਬੀ, ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ, ਸ਼ਰਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇ ਘਰੋਂ ਭੋਜਨ ਦੇ ਇੱਛਕ ਯਤੀ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਰ ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਗੱਲਾਂ ਯਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। - 38, 39, 40

ਸੰਕਟ ਆਉਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਭੋਜਨ ਕਰਨਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਹਿੰਸਾ ਆਦਿ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਯਤੀ ਭੋਜਨ ਨਾ ਕਰੋ। - 41

ਦੁਪਹਿਰ ਸਮੇਂ ਦੀਨ ਦੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦਰ ਪੂਰਵਕ ਭੋਜਨ ਦੇ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘ ਦੇ ਪੂਜਨੀਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। - 42

ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਨੂੰ ਉੱਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕੋਮਲ ਪਿੱਛੀ ਤੋਂ ਦੋ ਤਿੰਨ ਮੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਰੀਰਿਕ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅੰਕਿਤ ਕਰੋ। - 43

ਜੇਕਰ ਘਰ ਬੰਦ ਹੋਵੇ, ਪਸੂ ਬੰਦੇ ਹੋਣ, ਜਿੱਥੇ ਅਨਾਜ ਸੁਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕੰਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਅਜਿਹੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਾਧੂ ਭੋਜਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਭੀਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਨਾ ਵੇਖੋ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਸੱਤ ਸਾਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵੱਧ ਨਾ ਠਹਿਰੋ। - 44, 45

ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੱਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਯੋਗੀ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਨਾ ਹੋਵੋ। - 46

ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਜੈਨੀ ਪਾਤਰ (ਯੋਗ) ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਦੂਸਰੇ ਜੋ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਮਿੱਖਿਅਤਵੀ ਹਨ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਪਾਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। - 47

ਦਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਚੰਗੇ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾ ਮਿੱਥਿਆਤਵ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। - 48

ਪੁਰਾਣੇ ਜੈਨ ਮੰਦਿਰਾਂ, ਜੈਨ ਮੂਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜੈਨ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ (ਸਥਾਪਨਾ) ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੋ ਪੁੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਟੁੱਟੇ-ਪੁਰਾਣੇ ਜੈਨ ਮੰਦਿਰਾਂ, ਮੂਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜੈਨ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਠੀਕ ਕਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਪੁੰਨ ਨਵੇਂ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੁੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ। 49

ਸੌਂਦੇ ਹੋਏ, ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਮੈਲੇ, ਨੀਚ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯੋਗੀ ਨੂੰ ਵੰਦਨਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਧਰਮ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੀਣ ਸਾਧੂ ਦੀ ਹੀ ਵੰਦਨਾ ਕਰੋ। - 50

ਨਿਰਰੰਬ ਸਾਧੂਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਨਮਸਤੂ, ਸਾਧਵੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਦਨਾ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਸ਼੍ਰਾਵਕ, ਸ਼ੁਲਕ, ਏਲਕ ਨੂੰ ਇੱਛਾਕਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਨੈ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 51

ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਬੰਦਨਾ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਚਾਰਿਆ ਦਾ ਕਥਨ ਹੀ ਜੈਨ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਮਾਣ (ਸਹੀ) ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। - 52

ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਅਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕਥਨ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨ ਕੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਿੱਥਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਹਾਤਮਾਵਾਂ ਦੇ ਲਹੀ ਵੰਦਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। - 53

ਯਤੀ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਵਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਢੂਸਰੇ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਯਤੀ ਹੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲਾ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਾਧੂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਕਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। - 54

ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਪੰਜ, ਚਾਰ, ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਧੂਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ ਸਾਧੂ ਲਈ ਉੱਤਮ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਯਤੀ ਹੀ ਗਣ, ਗੱਛ ਦਾ ਨੇਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਨਹੀਂ। - 55

ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਮੱਕਾਰ ਹਨ - ਮੱਦ (ਸ਼ਰਾਬ), ਮਾਸ, ਮਧੂ (ਸ਼ਹਿਦ) ਦੇ ਸੇਵਨ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਮਣੀ-ਮੰਤਰ ਆਦਿ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਕਰੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਿੰਨ ਮੱਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਿਆਗ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਅਜਿਹਾ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। - 56

ਰਾਜਾ, ਉਪਾਸਕ ਅਤੇ ਸਾਧੂ ਦੇ ਮਰਨ 'ਤੇ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮ ਮੁਨੀ, ਸਿਧਾਂਤ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਵਾਚਨਾ ਨਾ ਕਰੋ। - 57

ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਯੋਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ੀਲ ਰੂਪੀ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਨਗਣਤਾ ਢਕ ਕੇ ਨਿਰਰ੍ਬੰਧਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਣ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਾ ਕਰੋ। - 58

ਜਿਸ ਦਾ ਚਿੱਤ ਸ਼ੁੱਧ, ਬੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚੈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਨੀ ਦਾ ਰਾਜਾ ਜਾਂ ਉਪਾਸਕ ਕੁਝ ਵੀ ਵਿਗਾੜਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। - 59

ਇਹ ਸਰੀਰ ਅੱਜ ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ 100 ਸਾਲ ਬਾਅਦ। ਪਰ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਲੋਕ ਸਰੀਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਚੰਗੇ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ। - 60

ਜਿਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪੰਜ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਮਰਨ ਹੋਵੇ, ਭੂਨ ਪਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭੂਨ ਦਾ ਲੇਪ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਸਾਧੂ ਬੈਠ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਮਣ ਭਾਵ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਸ਼ਚਿਤ ਨਾ ਕਰੋ। - 61

ਸਿਧਾਂਤ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿਗੰਬਰ (ਮੁਨੀ) ਤਖਤ 'ਤੇ ਨਾ ਬੈਠੇ, ਵਾਚਣਾ (ਪੜਾਉਣਾ) ਤੇ ਵੰਦਨਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚਾਰ ਉੰਗਲ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦਾ ਛਰਕ ਚੰਗਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। - 62

ਤੁਮੀ ਸ਼ੁਧੀ ਆਦਿ ਵਾਲੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਸੂਤਰ ਆਦਿ ਦੀ ਵਾਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਯਤੀ ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਉੱਤਮ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। - 63

ਵਿਵੇਕੀ ਸਾਧੂ ਸੂਤਰ ਪਾਠ, ਰਾਤ ਆਦਿ ਸਮੇਂ ਜੋ ਵਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਛੱਡ ਦੇਵੇ। ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਸੱਮਿਅਕ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਫਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। - 64

ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਆਚਾਰ ਸਬੰਧੀ ਗ੍ਰੰਥ ਬਿਨਾਂ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪ੍ਰਾਸ਼ਚਿਤ (ਦੰਡ), ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। - 65

ਗਣ (ਸੰਘ) ਦੇ ਅਚਾਰਿਆ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਭਗਤ, ਗੁਰੂ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਖਾਸ ਰੂਪ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਵੰਦਨਾ ਕਰੋ। - 66

ਸ੍ਰੀ ਭੱਦਰ ਬਾਹੂ, ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਰ, ਮਹਾਮਤੀ, ਜਿਨ ਚੰਦਰ, ਸ੍ਰੀਮਦ ਗ੍ਰ੍ਯੁਧਿੱਛਾ ਚਾਰਿਆ, ਜਿਤੇਂਦਰਆ, ਲੋਹਾਅਚਾਰਿਆ, ਹੇਰਾ ਅਚਾਰਿਆ ਪੂਜਯਪਾਦ, ਮਹਾਕਵਿ ਸਿੰਘਨੰਦੀ, ਬੀਰ ਸੈਨ, ਜਿਨ ਸੈਨ, ਮਹਾਤਪੱਸਵੀ ਗੁਣਨੰਦੀ, ਸਮੰਤ ਭੱਦਰ, ਸ੍ਰੀ ਕੁੰਭ, ਸ਼ਿਵ ਕੋਟੀ, ਸ਼ਿਵੰਕਰ, ਸਿਵਾਇਨ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਸੈਣ, ਗੁਣਘਾਰ ਗੁਣਭੱਦਰ, ਮਹਾਪ੍ਰਗਾਯ ਅਕਲੰਕ, ਸੌਮ ਦੇਵ, ਪ੍ਰਭ ਚੰਦਰ, ਨੇਮੀ ਚੰਦਰ ਆਦਿ ਉੱਤਮ ਮੁਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਸ਼ਾਸਤਰ ਰਚੇ ਗਏ ਹਨ, ਨਿਸ਼ਚੈ ਹੀ ਉਹ ਸ਼ਾਸਤਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ। ਹੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਘਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਚੇ ਗਏ ਚੰਗੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਾਸਤਰ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। - 67 ਤੋਂ 71

ਪੁਰਾਣੇ ਅਚਾਰਿਆ ਦੇ ਵਚਨ, ਸੁੱਖ ਅਤੇ ਸਰਵੱਗ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ ਮੁਨੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ

ਰਾਹੀਂ ਪੂਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਸੰਘਾਂ ਦੇ ਮੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਧਿਆਤਮ, ਪ੍ਰਾਸ਼ਚਿਤ ਵਿਧੀ ਦੀ ਕਿਰਿਆ, ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਆਲੋਚਨਾ ਨਾ ਕਰੋ। - 72 ਤੋਂ 73

ਯਤੀ ਦ੍ਰਵ ਲਿੰਗ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਲਿੰਗੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਵਰਤ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਵੰਦਨਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। - 74

ਵਸਤਰ ਰਹਿਤ ਰਹਿਣਾ, ਸਿੱਧੇ ਵਾਲਾ ਦਾ ਲੋਚਣ ਕਰਨਾ, ਗੁਪਤ ਅੰਗ ਦੇ ਬਾਲਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ, ਗਹਿਣਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿਣਾ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗ ਅਪੰਗ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਮੌਰ ਪਿੱਛੀ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ, ਮੁਨੀ ਦਾ ਦ੍ਰਵ ਲਿੰਗ (ਭੇਖ) ਹੈ। ਇਹੋ ਭਾਵ ਲਿੰਗ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਭਾਵ ਲਿੰਗ ਅੰਦਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। - 75 ਤੋਂ 76

ਮੁਦਰਾ (ਨਗਨ ਦਿਰੰਬਰ ਭੇਖ) ਦੀ ਸਭ ਪਾਸੇ ਮਾਨਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਮੁਦਰਾਹੀਣ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਰਾਜ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵੀ ਰਾਜਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਹੈ। - 77

ਮੁਨੀ ਦੇ ਭੇਦ ਸਥਾਵਰ ਹੈ, ਵਰਤ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਉਹ ਦ੍ਰਵ ਲਿੰਗੀ ਹੈ। ਦ੍ਰਵ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਭਾਵ ਲਿੰਗ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਮੁਨੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਾ ਕਰੋ ਤੇ ਨਾ ਵੰਦਨਾ ਕਰੋ। - 78

ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਨਮਾਨਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੱਕ ਨਹੀਂ। - 79

ਗ੍ਰਾਹਿਸਥ ਦਾ ਕਰਤੱਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਨੀ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਰੋਕੋ, ਠਹਿਰਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਿਖਸ਼ਾ ਕਰਾਵੋ, ਇਹੋ ਪੁਰਾਤਨ ਧਰਮ ਹੈ। - 80

ਮੋਰ ਪਿੱਛੀ, ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਫੱਟਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੋ। ਬਿਨਾਂ ਮੰਗ ਕੇ ਕੀਤਾ ਕੁਝ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਹੋ ਪੁਰਾਤਨ ਵਿਧੀ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ। - 81

ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਅਚਾਨਕ ਉਹ ਛੇਤੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ (ਯੋਗ) ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੋ। - 82

ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਬੜੇ ਆਦਰ ਨਾਲ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੰਦਨਾ ਕਰੋ। - 83

ਦੀਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਅਧਿਐਨ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਆਚਾਰ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿਤ ਦੇ ਕੇ ਸਾਧੂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। - 84

ਜੋ ਜੋ ਗੁਣਾਂ (ਸਾਧੂ ਦੇ 28 ਗੁਣ) ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਹਨ, ਗੁਣਸੀਲ ਹਨ ਅਤੇ ਮੂਲ ਸੰਘ, ਗਣ ਗੱਛ ਆਦਿ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰ ਜੈਨੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕਿਹਾ ਹੈ। - 85

ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਚਾਰਿਆ, ਮੂਲ ਸੰਘ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਗੱਛ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹਾ ਦ੍ਰਵ ਮੰਗ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੋ। - 86

ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਭਰਾਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਆਹਾਰ (ਭੋਜਨ) ਦੇ ਆਸਰੇ 'ਤੇ ਨਾ ਰਹੋ। ਅਜਿਹੇ ਆਸਰੇ ਦੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੋ। ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਨੀ ਪ੍ਰਾਣ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਦੀਨਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। - 87

ਭੁੱਖੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਹੋਈ ਸਰੀਰਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਮੈਲਾ ਪਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਲ ਨਾ ਰਹਿਣਾ ਯਤੀ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਯੋਗੀ ਮਾਨਸਿਕ ਪਵਿੱਤਰਦਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। - 88

ਜਿਸ ਦਾ ਮਨ ਸੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੁੱਧ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਨ ਦੀ ਸੁੱਧੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਲੈਣ 'ਤੇ ਵੀ, ਦੇਹ ਸੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। -

89

ਸਾਥੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਅਤੇ ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਜਾਣਕਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਜਾਣਕਾਰ, ਸਾਮਤਰਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦਾ ਜਾਣ ਕਾਰ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। - 90

ਸਾਥੂ ਗੁਣਵਾਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਿਰਗੁਣ ਉਪਾਸਕ ਲਈ ਸਦਾ ਪੂਜਨ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। -

91

ਦੂਸਰੇ ਸੰਘ ਦਾ ਭਗਤ ਜੇ ਭਗਤੀ ਪੂਰਵਕ ਯੋਰੀ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਸੁੱਧੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੋਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਭੋਜਨ ਲੈਣਾ ਮਨ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ। - 92

ਜੇਕਰ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪਾਖੰਡੀ ਅਤੇ ਨਿੰਦਕ ਹੈ, ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਬਰਤਨ ਸੁੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਯਤੀ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਭੋਜਨ ਪਾਪ ਦਾ ਕਾਰਨ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। - 93

ਯੋਰੀ ਲਕੜੀ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਸਪਰਸ ਵੀ ਨਾ ਕਰੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਨਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕੀ ਆਖਣਾ ? - 94

ਸੰਯਮੀ ਸਾਥੂ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਬਰਤਨ ਆਦਿ ਪਰਿਗ੍ਰਹਿ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਰੁਪਈਏ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦੇ ਨਹੀਂ। - 95

ਸਾਥੂ ਦਾਤਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਬੈਠ ਕੇ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਸੰਘ ਨਾਲ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। - 96

ਚਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਸਥਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸਪਰਸ਼ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਾਧੂ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਭੋਜਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਪਾਪ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਛੇ ਵਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। - 97

ਯਤੀ ਬ੍ਰਹਮਚਯ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜੀਭ ਦੇ ਸਵਾਦ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗ ਨੂੰ ਕਸ਼ਟ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਪਾਖੰਡੀ ਅਤੇ ਪਾਪੀ ਹਨ। - 98

ਸੰਘ ਦੇ ਮੁਰਖ ਸਾਧੂ ਨੂੰ ਸੰਘ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਘ ਦੇ ਸਰਵਨਾਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸੱਪ ਤੋਂ ਡੱਸੀ ਹੋਈ ਉੰਗਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇਹ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਦੇਹ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। - 99

ਸ਼ੁੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੱਮਿਅਕ ਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਪ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚੈ ਤੋਂ ਸੱਮਿਅਕ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰੋ। - 100

ਸੱਮਿਅਕ ਦਰਸ਼ਨ, ਸੱਮਿਅਕ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸੱਮਿਅਕ ਚਾਰਿੱਤਰ ਇਹ ਤਿੰਨ ਮੋਕਸ਼ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਮਿਅਕ ਦਰਸ਼ਨ ਸਭ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸੱਮਿਅਕ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸੱਮਿਅਕ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸੱਮਿਅਕ ਚਾਰਿੱਤਰ ਦੇ ਮੋਕਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। 101

ਅਸਟਮੀ ਅਤੇ ਚੌਦਸ ਦੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਮਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਮਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਹ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਯੋਗ ਹੈ। - 102

ਜਿਵੇਂ ਜੋ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹਰ ਪਾਸੇ ਬਲਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਥੀਆਂ ਦੇ ਸੰਗਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਖਿਆ ਹੋਣ 'ਤੇ ਚੌਦਸ ਦੀ ਤਿਥੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। - 103

ਧਾਰਮਿਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਿਥੀਆਂ ਉੱਤਮ ਆਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਦਿ, ਮੱਧ ਅਤੇ ਅੰਤ ਦੇ ਭੇਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘਟਦਾ ਵਧਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। - 104

ਤੀਰਬੰਕਰਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਸਬੰਧੀ ਮਹੀਨੇ, ਤਿਥੀ, ਨਛੱਤਰ, ਯੋਗ, ਕਰਣ ਆਦਿ ਸਾਰੀਆਂ ਤਿਥੀਆਂ ਉੱਤਮ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿਥੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਤਿਥੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ। - 105

ਚਾਰ ਘੜੀ ਰਾਤ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਜਾਣ 'ਤੇ ਯਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਵੰਦਨਾ ਕਰੋ, ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਵੰਦਨਾ ਸੂਰਜ ਦੇ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਦੋ ਨਾਲੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ 'ਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ 12 ਵਜੇ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। - 106

ਦੁਪਹਿਰ ਦੀ ਸਮਾਇਕ ਵਿਵੇਕੀ ਸਾਧੂ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰ ਨਲੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਰੋ। ਨਛੱਤਰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੀ ਸਮਾਇਕ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦੇਵੇ। - 107

ਜੋ ਕਿਰਿਆ ਜਿੱਥੇ ਜਿਸ ਤਿਥੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਉਸੇ ਤਿਥੀ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਨਣਯੋਗ ਤਿਥੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਕਲ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਦੋ ਨਲੀ ਬਾਅਦ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਹੈ। - 108

ਸਿਧਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੀ ਵਾਚਣਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜੋ ਬੱਦਲ ਗਰਜ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਬਿਜਲੀ ਚਮਕਦੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸਵਾਧਿਆਇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। - 109

ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 6 ਨਾਲੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮੁਨੀ ਦਾ ਭੋਜਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ 6 ਨਾਲੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਵਾਧਿਆਇ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੁਨੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੇ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਰਹੇ। - 110

ਆਤਮਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਮੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਿੱਤ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਥਨ ਪਿਛਲੇ ਅਚਾਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਥਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। - 112

ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹਿੱਤਕਾਰੀ ਤੀਰਬੰਕਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਥਾਪਤ ਇਸ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਕੌਣ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਇੰਦਰ ਰਾਹੀਂ ਪੂਜਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। - 113

ਜਿਸ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹਿੱਤਕਰ ਹੈ, ਮ੍ਰਿਗਪਤੀ ਪਦਵੀ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦੇਵ ਵੀ ਜਿਸ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਹਾਥੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਕੋਧ ਨੂੰ ਢੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਸਵਾਮੀ ਕੁੰਦ ਕੁੰਦ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਅੱਗ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਆਚਾਰ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਤੱਤਵਾਂ ਦਾ ਜਾਣਕਾਰ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਉਹ ਮਾਘਵਨੰਦੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ। (ਸੰਮਤ 1799 ਚੇਤ ਵਦੀ 11, ਦਿਨੇ ਤੋਢਾ ਮੱਧੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਜਨਸੁਰੀ ਚੰਦਰ ਕੀਰਤੀ ਨਾਂ ਲੇਖ ਸ਼ੁਭਮ ਹੋਇਆਤ।)